

Not: 7261 sayılı Kanun ile 5216 sayılı Kanun'da yapılan değişiklikten sonra otopark bedellerinin tahsil edilip henüz otopark yapılmamış olması halinde bu tutarların ilçe belediyelerine aktarılması hakkında.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-622.02-1955207

08/12/2021

Konu : GÖRÜŞ(Otopark Bedelinin İlçe Belediyelerine Aktarılması Hk.)

..... BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :17.09.2021 tarihli ve 71714 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile 31.03.2014-30.12.2020 tarihleri arasında ilçe belediyelerince tahsil edilerek Belediyenize aktarılan otopark bedellerinin ve tapu kayıtlarına otopark şerhi konulmuş olan takipteki otopark dosyalarının otopark ile ilgili yatırım yapılmamış olan ilçe belediyelerine büyükşehir belediye meclisi kararıyla devredilip devredilemeyeceği konusunda Bakanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Bilindiği üzere, 30.12.2020 tarihli ve 31350 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7261 sayılı Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nda bazı değişiklikler yapılmıştır. Kanun'un "*Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları*" başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde "*Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile **karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettiirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.***" (1) bendinde "*Yolcu ve yük terminalleri, **kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettiirmek veya ruhsat vermek.***" hükümlerinin büyükşehir belediyelerince yerine getirileceği belirtilmiştir.

Anılan Kanun'un 7 nci maddesindeki ilçe belediyelerinin görev ve yetkilerini düzenleyen 3 üncü fıkrasının (d) bendinde yapılan değişiklikten sonra "*Birinci fıkrada belirtilen hizmetlerden; 775 sayılı Gecekondu Kanununda belediyelere verilen yetkileri kullanmak, (...) spor, dinlenme ve eğlence yerleri ile parkları yapmak; yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik sosyal ve kültürel hizmetler sunmak; mesleki eğitim ve beceri kursları açmak; mabetler ile sağlık, eğitim, kültür tesis ve binalarının yapım, bakım ve onarımı ile kültür ve tabiat varlıkları ve tarihî dokuyu korumak; kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin geliştirilmesine ilişkin hizmetler yapmak; **bölge otoparkı, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettiirmek veya ruhsat vermek.***" hükümleri Kanun yayım tarihinden itibaren ilçe belediyelerince yerine getirilecektir.

Mezkur Kanun'un "*Belediyeler arası hizmet ilişkileri ve koordinasyon*" başlıklı 27 nci maddesinde "(Değişik birinci fıkra: 12/11/2012-6360/11 md.) ***Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyon, büyükşehir belediyesi tarafından sağlanır. Büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyeleri veya ilçe belediyelerinin kendi aralarında hizmetlerin yürütülmesiyle ilgili ihtilaf çıkması durumunda, büyükşehir belediye meclisi yönlendirici ve düzenleyici kararlar almaya yetkilidir.***"

(...) büyükşehir belediyelerinde meydan, bulvar, cadde, yol, sokak, park, spor ve kültürel tesislerin büyükşehir belediyesi ile büyükşehir kapsamındaki diğer belediyeler arasında dağılımına ilişkin esaslar büyükşehir belediye meclisi tarafından belirlenir.

Büyükşehir belediyesi mücavir alanlarının ilçe (...) belediyeleri arasındaki bölüşümü büyükşehir belediye meclisince yapılır.

Büyükşehir belediyesi, 7 nci maddede sayılan hizmetleri, malî ve teknik imkânları çerçevesinde, nüfus ve hizmet alanlarını dikkate alarak, bu hizmetlerden yararlanacak büyükşehir kapsamındaki diğer belediyeler arasında dengeli olarak yürütmek zorundadır. İlçe (...) belediyelerine ait görevlerden bir veya birkaçı, bedeli kendileri tarafından karşılanmak ve istekte bulunmak kaydıyla, büyükşehir belediye meclisinin kararına dayanarak, ortaklaşa veya bizzat büyükşehir belediyesi tarafından yapılabilir.

Büyükşehir belediyesi, ilçe (...) belediyeleri ile ortak projeler geliştirebilir ve yatırım yapabilir. Büyükşehir belediyesi, kesinleşmiş en son yıl bütçe gelirin % 10'unu aşmamak ve bütçede ödeneği ayrılmış olmak şartıyla, ilgili belediyenin yatırım programında yer alan projelerin finansmanı için büyükşehir belediye başkanının teklifi ve meclisin kararıyla ilçe (...) belediyelerine malî ve aynı yardım yapabilir.

Büyükşehir belediyesi ile bağlı kuruluşları, belediye başkanının onayı ile birbirlerinin nakit ihtiyacını karşılayabilir. Bu şekildeki ödünç vermelerde faiz uygulanmaz.

Yapılacak herhangi bir yatırımın büyükşehir belediyesi ile bağlı kuruluşlarından bir veya birkaçını aynı anda ilgilendirdiği ve tek elden yapılmasının maliyetleri düşüreceğinin anlaşıldığı durumlarda, büyükşehir belediye meclisi, yatırımı kuruluşlardan birinin yapmasına karar verebilir. Bu takdirde yatırımın ilgili diğer kurumu ilgilendiren kısmına ait harcama tutarı o kurumun hesabında borç, yatırımcı kuruluş hesabında alacak olarak gösterilir.

(Ek fıkra: 12/11/2012-6360/11 md.) (Değişik fıkra:24/12/2020-7261/31 md.) İmar mevzuatı uyarınca belediyelerin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirler beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında bölge otoparkı için gerekli arsa alımları ile inşasında kullanılır. Bu gelirler bu fıkroda belirtilen amaç dışında kullanılamaz.” hükmü yer almaktadır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun “Otoparklar” başlıklı 37 nci maddesinde “İmar planlarının tanziminde planlanan beldenin ve bölgenin şartları ile müstakbel ihtiyaçlar göz önünde tutularak lüzumlu otopark yerleri ayrılır.

Otopark ihtiyacı bulunan bina ve tesislere lüzumlu otopark yeri tefrik edilmedikçe yapı izni, otopark tesis edilmedikçe de kullanma izni verilmez.

Kullanma izni alındıktan sonra otopark yeri, plana ve yönetmelik hükümlerine aykırı olarak başka maksatlara tahsis edilemez. Bu fıkra hükmüne aykırı hareket edildiği takdirde ilgili idarece yapılacak tebligat üzerine en geç üç ay içerisinde bu aykırılık giderilir. Mülk sahibi tebligata rağmen müddeti içerisinde gerekli düzeltmeyi yapmaz ise, belediye encümeni veya il idare kurulu kararı ile bu hizmet ilgili idarece yapılır ve masrafi mal sahibinden tahsil edilir.

(Ek fıkra:4/7/2019-7181/11 md.) Yapılaşmamış parseller, parsel maliklerinin muvafakati, araç giriş ve çıkışlarının trafiği aksatmaması ve ilgili idaresinden izin alınmak kaydıyla, zemini geçirimli malzeme ile kaplanarak ve gerekli işaretlemeler yapılarak, yapı kapsamına girmeyecek şekilde açık otopark olarak işletilebilir.” denilmek suretiyle otopark yeri ayrılması ve uygulamada dikkat edilmesi gereken hususlar düzenlenmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde; büyükşehir ilçe belediyelerinin daha önce yalnızca otopark yapma yetkisi bulunmakta iken 7261 sayılı Kanun

ile 5216 sayılı Kanun'da yapılan değişiklik üzerine bu idarelere 3194 sayılı Kanun'un 37 nci maddesi ve Otopark Yönetmelięi kapsamında bölge otoparkı yapma yetkisi ve sorumluluğu verildiği, imar mevzuatı uyarınca belediyelerin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirlerin beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında sadece bölge otoparkı için gerekli arsa alımları ile inşasında kullanabileceği, büyükşehir belediye meclislerinin büyükşehir sınırları içerisindeki belediyeler arasında hizmetlerin yürütülmesi amacıyla yönlendirici ve düzenleyici kararlar almaya yetkili olduğu, büyükşehir belediye meclisi kararı ile yukarıda belirtilen tarihler arasında ilçe belediyelerince tahsil edilerek büyükşehir belediyesine aktarılan otopark bedellerinin ve tapu kayıtlarına otopark şerhi konulmuş olan takipteki otopark dosyalarının otopark ile ilgili yatırım yapılmamış olan ilçe belediyelerine anılan tarihlerde kendilerinden otopark bedeli tahsil edilmiş kişilere Otopark Yönetmelięi uyarınca otopark tahsis edilebilmesi amacı doğrultusunda kullanılması şartıyla aktarılabilmesi değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür